

Nr 146

Av herr **Johansson** i Stockholm **m. fl.**, *angående överrätternas komplettering med i demokratisk ordning valda ledamöter m. m.*

Allmänhetens misstroende mot de dömande myndigheterna i dagens Sverige är starkt. Ingen anledning finnes heller att vänta att detta misstroende skall försvinna, så länge domstolarna i allt väsentligt lämnas orörda av varje demokratiseringssträvan.

I underrätterna skall, som bekant, vid behandlingen av vissa slag av brottmål rätten bestå av ordförande jämte nämnd. Det är emellertid uppenbart, att betydelsen av denna nämnd icke får värderas särdeles högt, så länge nämndens ledamöter icke äger individuell rösträtt, utan i princip betraktas som ett kollektiv med en röst gentemot ordförandens. Enligt nuvarande ordning måste sju ledamöter av nämnden vara eniga för att deras uppfattning skall bli avgörande för domslutet. Den till antalet ledamöter stora nämnden skulle med fördel kunna inskränkas betydligt, om nämndledamöterna erhöles individuell rösträtt. Först om så sker, kan hävdas att en viss demokratisering ägt rum av första instansen.

Svagheten i nämndens nuvarande situation framgår emellertid inte endast av det förhållandet, att det kräves sju röster för att uppväga ämbetsdomarens ord, utan också av att överinstanserna helt saknar i demokratisk ordning valda ledamöter. Eftersom alla mål vari nämnd fungerat kan föras vidare till hovrätt, har sålunda nämnden *aldrig* det avgörande ordet, inte ens när den varit helt enig. Det är hög tid, att hovrätterna och högsta domstolen kompletteras med i demokratisk ordning valda ledamöter, då för närvarande nämnda instanser endast uttrycker uppfattningen hos ett ekonomiskt och socialt mycket exklusivt skikt i samhället.

Med hänvisning till det ovan sagda föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till sådan ändring av gällande lag, att dels i demokratisk ordning valda ledamöter med individuell rösträtt skall ingå i hovrätterna och högsta domstolen, dels att nämndledamöternas inflytande på motsvarande sätt förstärkes i första instans.

Stockholm i januari 1955

Gustav Johansson

H. Hagberg

Helmer Holmberg
